

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Magánnyelvi szerkesztés
 Előfizetés évi ára \$3.00
 Külföldi országokban \$3.60
 Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Winnipeg, Man.
 296½ Main Street

Kanadai Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN Editor

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296½ Main Street
 Winnipeg, Man.

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT OKTÓBER 20

NO. 43. SZAM.

A KANADAI MAGYAROK AJÁNDÉKÁT VISZIK A SZÜLŐHAZÁNAK A TARSASUTAZÁS RÉSZTVEVŐI

ALIG NÉHÁNY HÉT VAN MÁR CSAK AZ ELŐKÉSZÍTÉSRE — KÜLDJÜK BE IRATAINKAT!

A kanadai magyarok karácsonyi társasutazásának előkészítésére már csak néhány hét áll rendelkezésünkre. És amilyen örömmel láttuk annak idején a nagyszabású jelentkezésből a magyarság általános érdeklődését az utazással szemben, éppen olyan sajnálattal látjuk, hogy nagyon sokan még mindig nem tettek eleget a hozzájuk intézett kérésünknek és irataikat, valamint a jegyek árát még mindig nem küldötték be hozzánk. Mindenki meg fogja érteni, hogy egy ilyen akcióval, amely a kanadai magyarság életében az első kísérlet, amugyis meglehetősen gond és fáradság jár. Eppen azért kértük a komoly érdeklődőket, hogy dolguk elintézését ne halasszák az utolsó pillanatra és ezáltal lehetőleg segítsenek munkánkat megkönnyíteni. Ezt a kérésünket most megint megismételjük, mert ennek az utának sikere az egész kanadai magyarság ügye. Mi akkor is elvezetjük a csoportot, ha kevesen leszünk, de természetesen, hogy sokkal szebb és impozánsabb lenne az érkezésünk és otthoni fogadtatásunk, ha olyan számban jelenhetnénk meg együtt, amely valóban szépen dokumentálná a kanadai magyarság erejét és egységét.

Az elmúlt héten egyébként újabb szép és kellemes hírt kaptunk. A jubiláns Stockholm plébánosa, Dr. Sántha Pál értesített bennünket, hogy a nyári zászlószentelés óta a telepen felmerült az a kívánság, hogy a magyar belügyminiszter ajándékát valamilyen formában viszonzni kellene.

— Azt terveztük, — írja Dr. Sántha Pál, — hogy azt a szép kanadai zászlót, mely a magyar zászlóavatás alkalmával a menet élén haladt, elküldjük a belügyminiszternek, természetesen alkalmas ruddal és szallaggal, valamint köszönő és ajánló okirattal. Az akció egyébként azt a célt is szolgálja, hogy a kanadai és magyar ideálokat közelebb hozza egymáshoz.

— Ezt az akciót szeretném bekapcsolni a Kanadai Magyar Ujság által szervezendő karácsonyi utazásba és rendkívül örülnék, ha Főszerkesztő Ur a zászlót tollunk személyesen átvenné és Budapestten illetékes helyen méltó keretek között átadná. A november 19.-én tartandó Szent Erzsébet ünnepélyt lehetne felhasználni arra, hogy a zászlót átadjuk, amit aztán a belügyminiszternek a kanadai magyarok küldöttsége ajánlana fel.

A stockholmi magyarságnak ez a szép elhatározása bizonyára nagy örömet kelt minden magyar szívében és természetes, hogy ezt a gyönyörű gondolatot a Kanadai Magyar Ujság teljes mértékben magáévá teszi. Valóban nagyon szép lesz, ha a mostani tervek szerint sikerül a magyar főváros egyik szomorú nevében a legszentebb estén a kanadai magyarok karácsonyfáját felállítani és nagyon szép lesz, ha az óhaza ajándékát ilyen keretek között viszonzja a messze idegenbe szakadt magyarság, ezzel is dokumentálva akarván, hogy ugyanakkor, amidőn új hazájának szerető és tisztelő polgára, a régi számára is hely maradt a szívében.

Most már az lenne a fontos, hogy valamennyien megértjük, hogy itt egy szép nagyszabású akcióról van szó, amelyben valamennyiünknek egy szívvel, egy lélekkel kellene részt vennünk, hogy minél szebbé, nagyobbá és emlékezetesebbé tehesdük a kanadai magyarok első óhazai látogatását.

Felkérjük mindazokat, akik a Budapestten felállítandó karácsonyfára adakozni óhajtanak, adományukat sziveskedjenek hozzánk beküldeni. Az adományokat hétről-hétre lapunkban fogjuk nyugtázni.

Ugyancsak megegyszer szépen kérjük mindazokat, akik az utazásban komolyan részt akarnak venni, hogy irataikat és az utiköltséget, de legalább a foglalót, most már legyenek szívesek beküldeni, mert valamennyiünk érdeke, hogy a kanadai magyarok első társasutazása minél szebb és nagyobb sikerrel járjon.

MAGYARORSZAG A BÉKEREVIZIO REMÉNYÉBEN HAJLANDO HOZZÁJÁRULNI A KELLOGG PAKTUMHOZ

BUDAPEST, október 15. — A magyar külügyminisztérium hivatalosan adatai alapján az amerikai követnek arra a jegyzékre, amelyben Magyarország a Kellogg féle örökbéke aláírására szólította fel. A magyar válaszjegyzék kifejtette, hogy a Kellogg féle paktumot Magyarország hajlandó aláírni, de ezt abban a reményben teszi, hogy ugyanakkor az Egyesült Államok és a békepaktum többi aláírói haladéktalanul lépéseket tesznek a trianoni kényszerbéké megújítására.

A magyar jegyzék ezzel a legelőnyösebb utat választotta. A Kellogg

lév, sőt a válassz azt fogja eredményezni, hogy az Egyesült Államok hivatalosan is kénytelen lesz foglalkozni a trianoni béke ügyével és ebből a megsonkított Magyarországnak csak haszna lehet.

A magyar jegyzék merész hangon, a legteljesebb nyíltsággal tárta fel azt a lehetetlen helyzetet, amit a trianoni béke teremtett. Elmondja, hogy a „békét” rákényszerítették az országra és a földrajzi, etnográfiai és gazdasági vonalak figyelembe vétele nélkül az utódállamok kapzsi kívánságai szerint készült, mert a magyarokat Trianonban meg sem hallgatták. A trianoni béke tehát egyoldalú diktatúra eredménye.

GÉPFEGYVERREL LÁTTÁK EL A KANADAI HATÁRŐRÖKET

REGINA, Sask., október 16. — AZ ELMULT HETEKEN NAGYON SOK BETÖRÉS, LOPÁS, UTONALLÁS TÖRTÉNT A SASKATCHEWANI FALVAKBAN ÉS VÁROSOKBAN, KÜLÖNÖSEN AZ EGYESULT ALLAMOK HATÁRA MENTÉN. EPPEN EZERT A LOVAS RENDŐRSÉGET REKORD GYORSASÁGU AUTOMOBILKAL, PUSKAKKAL ÉS GÉPFEGYVEREKSEL LÁTTÁK EL ÉS A RENDŐRSÉG PARANCSON KAPOTT, HOGY A HATÁR MENTÉN A LEGSZŐRÖBB ORJÁRATOT TÁRTSA FENN MINDADDIG, MÍG A TELI HAVAZÁS MEG NEM NEHEZÍTI A BANDITÁK HATÁRON VALÓ ATKELESET.

AZ EGYESULT ALLAMOK RENDŐRSÉGE LEGTELJESEBB EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL BIZTOSÍTOTTA A KANADAI HATÓSÁGOKAT.

Kezdjük meg a Szövetség ujjaépítését!

A MAGYARSÁGOT MEGNYUGVASSAL TÖLTÖTTE EL A VALTOZÁS — FOJUNK ÖSSZE VALAMENNYIEN A KÖZÖS NAGY MUNKÁBANI —

WINNIPEG, október 15.

A Kanadai Magyar Szövetség életében a legutóbb bekövetkezett változások általánosságban nagy megnyugvással vette tudomásul Kanada magyarsága. A hozzánk érkezett levelek és személyes nyilatkozatok mind arról biztosítanak bennünket, hogy lépeinket ebben a kérdésben nagyon helyesnek tartják. Ugyanakkor, amiódon megköszönjük olvasóink nagyobb részének bizalmát, válaszolni akarunk arra a néhány kifogásra is, amely bár elenyésző csekély számban, de mégis beérkezett hozzánk, hogy ezáltal teljesen tárgyilagosan legyünk és álláspontunkat megegyszer megvilágítsuk.

Az említett kifogások középpontjában az állott, hogy bár az illetők helyeslik a régi elnök lemondását, mégis jobbnak tartották volna, ha ezt az ügyet a nyilvánosság kizárásával lehetett volna elintézni.

Erre a következő a válaszuk: A régi elnök lemondása már a múltban is többször szóba került és egy alkalommal a központi intézőbizottság maga foglalt állást ebben az ügyben, de a lemondásból egyetlen egyszer sem lett semmi. Amiódon az ismeretes vádak a régi elnökkel szemben hozsának eljutottak, mi azonnal felkértük a volt elnököt, hogy a kérdést a nyilvánosság kizárásával segítse megoldani. Erre választ nem kaptunk, sőt az elnök egy korábban más oldalról a panaszok ügyében hozsá intézett felajánlására sem válaszolt. Ennek folytán mi sajnáltuk legjobban, hogy ezt a dolgot az egész magyarság elől kellett tartanunk, mert máskülönbön — más utakon ezek a panaszok uris elterjedtek volna.

A jegyzék végül feltárja azt a borzasztó helyzetet, amit a kényszerbéke teremtett. Elmondja, hogy az utóbbi (12) évben mennyi üldöztetés érte az elszakított magyarságot és hogy a gazdasági egységek szétszakítása milyen állapotokat teremtett Magyarországon mint az elszakított országrészekben. Mindezt elkerülhetetlen katasztrófa főlé vezet, mert az olyan béke, amely nem az igazságon alapszik, csak gyűlöletet terjeszt.

Egész Magyarország érdeklődésének központjában most az a kérdés áll: milyen választ fog adni Amerika a magyar jegyzékre?

többi vezetőbe vetett bizalmát is elveszítse.

A jelenlegi lépés után legnagyobb magyar lapunk a Kanadai Magyar Ujság ebben a pillanatban abban a helyzetben van, hogy nyugodtan elmondhatja magáról, hogy minden becsületes magyar ügyet teljes erejével pártolt és támogatt, de soha senkinek, aki nem járt egyenes uton, pártját nem fogta és eljárásunkat eddig minden ügyben teljes mértékben igazolták az események. Ha tehát a Kanadai Magyar Ujság a

voit elnökkel szemben foglalt állást, ugy annak oka volt és ez az ok: a kanadai magyarság érdekei.

Ezért a nagy egyetemes érdekért pedig mindenkor háttérbe kell szorítani egyéni érdekeket, bármielyen pozícióban is legyen az illető.

Arra kérjük a magyarságot, hogy a változott viszonyok folytán mindenki igyekezzék munkaerőjét és képességét az ujanépitendő Szövetség szolgálatába állítani, a magunk részéről mi is igérjük, hogy ebből a munkából a Kanadai Magyar Ujság mindenkor teljes szívvel-lélekkel is fogja venni a részét.

MIT MOND A KÖZPONTI TITKÁRSÁG?

A Szövetség életében beállott változással kapcsolatban olvasóink informálása céljából a héten kérdést intéztünk a központi titkársághoz, hogy a Szövetség tisztikara az új helyzet elé állított Szövetség ügyében milyen lépéseket szándékozik tenni.

A Szövetség központi titkára — érdeklődésünkre — a következő választ adta:

Kanadai Magyar Ujság, 296½ Main Street WINNIPEG, Man.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Dr. Ujváry János urnak, a Kanadai Magyar Szövetség elnökegéről való lemondására vonatkozó megkeresésükre a következőkben van szerencsém válaszolni.

Dr. Ujváry János, 1928 október 2-án táviratban közölte a Központi Irodával a Szövetség elnökségéről való lemondását és ugyanazt az elhatározását, minden indokolás mellőzésével, másnap Regínában írásban megismételte. A b. lapjukban megjelent a Szövetségre és Dr. Ujváry János személyére vonatkozó közleményük folytán Dr. Ujváry kérésére a Szövetség részéről alaposan megismertedtünk az eset részleteivel a habár azt kellett megállapítanunk, hogy az ügy nincs összefüggésben a Szövetség ügyeivel, a következő észrevételeket óhajtuk leszegezni:

1. A kérdéses három pénzátutalás az iroda alkalmazottja által lett felvéve és ugyancsak ő állta a továbbutalás céljából az aznapi kelettel ellátott csekk is kiállítva, amely aztán mulasztásból kifolyólag, de bármily felszólítás nélkül 3 hét múlva lett továbbítva, dacára, hogy az iroda bankszámláján ez idő alatt, előtt és után a szában forgó összegek többszöröseinek megfelelő állandó felesleg mutatkozott. E mulasztásért a felelősség Dr. Ujváry irodáját terhelte és Dr. Ujváry ezt a felelősséget teljes mértékben vállalta. 2. Az Atlantis egy elbocsájtott alkalmazottja feljelentésére két hájtársaság vizsgálatot tartott Dr. Ujváry irodájában és az iroda ügyeltrendben talált.

3. A pénzküldemények feladói egyáltalában nem fordultak az Atlantishoz a késedelem miatt panasszal vagy kártérítésért.

A Központi Iroda részéről, a legnagyobb sajnálattal vettem tudomásul Dr. Ujváry Jánosnak az elnökségéről való lemondását, mivel tehetősége és legjobb indulata igénybevételevel, elnöksége ideje alatt a kinalkzó alkalmakkor időt és anyagi áldozatot nem tekintve mindent elkövetett, hogy a Szövetség érdekét előmozdítsa.

ISTVÁNFY MIKLÓS központi titkár.

A fenti levélnek a volt elnök üzleti ügyeit érintő részével ezáltal már nem óhajtnak vitába bocsátkozni.

A magyarságot legfőképpen az érdekli, hogy a központi titkárság interpretálása szerint az alapszabályok a jelen esetben valamelyik alelnökre ruházzák a Szövetség ügyének továbbvitelét — a legközelebbi választásokig. Mindkét jelenlegi alelnök a kanadai magyarság nagytekintélyű, kömbecsületesben álló tagja. Személyi képességek bisonyára teljes mértékben garantálják a Szövetség zavartalan ügymentét és előre fejlődését, de mi a legutóbb kifejtettek alapján — mégsem tudjuk azt a felfogásunkat megváltoztatni, hogy a kezdetben a Szövetség zászlója alatt a még ki nem forrott helyzetben egy nem egyházi személy vezetése jobban tudná egyeníteni a különböző vallási felekezethez tartozó magyarságot. Természetesen, hogy a Szövetség alapszabályainak rendelkezéseit mindenkinek el kell fogadnia, de talán mégis lehetne módot találni arra, hogy — amennyiben a jövő választásokig az alapszabályok szerint új elnök megválasztható nem lenne, bár — szerintünk ez volna a legkívánatosabb megoldás, — egy a Szövetség ügyeit mindkét jelenlegi alelnök a központi titkársággal és a Szövetség tisztikarával együttműködve vezetne tovább és már most előkészítené programját a jövő választásokra. Ezáltal a Szövetség egysége a legjobban lenne biztosítva, bár — ismételtlen hangsúlyozzuk, szerintünk — a jelenlegi helyzetben — az új elnök azonnali megválasztása lenne a legmegfelelőbb kivétel, ut.

Asz e kérdésben való döntés természetesen kizárólag a Szövetség tisztikarának joga és ha mi a dologhoz hozzájárulunk, az csak az általános és magasabb kanadai magyar érdekek szempontjából történik.

A Kanadai Magyar Ujság a legnagyobb örömmel és készséggel ajánlja fel szolgálatait a Szövetség tisztikarának, hogy legnagyobb magyar szervezetünket a biztosabb előrefejlődés és boldogulás útjára segítse.

RÖVIDESEN KÉSZEN LESZ A NAPTARI! KÜLDJE BE AZ ÖTVEN CENTET A NAPTARRAI!